

13⁵³
Греш

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ЕНЕРГЕТИКА

ДОКЛАД

за първо гласуване

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, №854-01-19, внесен от ДЕЛЯН ДОБРЕВ, ВАЛЕНТИН НИКОЛОВ и АЛЕКСАНДЪР НЕНКОВ на 27 март 2018

На свое редовно заседание, проведено на 29 март 2018г. Комисията по енергетика обсъди и гласува законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, №854-01-19, внесен от ДЕЛЯН ДОБРЕВ, ВАЛЕНТИН НИКОЛОВ и АЛЕКСАНДЪР НЕНКОВ на 27 март 2018. На заседанието присъстваха представители от Министерството на енергетиката: г-н Николай Налбантов – директор Дирекция „Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие“, г-жа Лучия Бакалчева – главен юрисконсулт; от НЕК ЕАД: г-жа Марияна Метева – директор Управление „Правно“; От Комисията за енергийно и водно регулиране: г-н Иван Иванов – председател, г-жа Евгения Хаританова – член, г-н Пламен Младеновски – д-р Дирекция „Ценово регулиране и лицензи“, г-жа Елена Маринова – д-р Дирекция „Правна“, от Български енергиен холдинг: г-н Петьо Иванов – изпълнителен директор и г-н Северин Въртигов – заместник-изпълнителен директор; от Фонд „Сигурност на енергийната система“: г-н Диян Червенкондев – председател.

От името на вносителите законопроектът беше представен от народният представител Делян Добрев, който обясни, че основната цел на промените в Закона за енергетиката е да бъде реализирана съществена крачка в посока либерализация на енергийния пазар. Предложенията заложи в законопроекта са взаимствани от доклада на Световната банка "Осъществяване на преход към финансова стабилизация и пазарна реформа на енергийния сектор".

Една от мерките в модела на Световната банка предлага въвеждане на задължение на оператора на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи да закупуват електроенергията, необходима за технологичните разходи на пазарен принцип. Този подход е реализиран на много европейски държави и дава предпоставка за ликвидност на електроенергийната борса, като в същото време стимулира

операторите да се стремят към намаляване на загубите. Очаква се търсеното количество електроенергия на организирания борсов пазар от оператора на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи да бъде около 3,6-3,8 тераватчаса.

Друга съществена мярка е интегрирането на свободния пазар на производители, чиято енергия се изкупува на преференциални цени. След промените, тези производители ще продават произведената от тях електроенергия на свободния пазар през платформите на Българската независима енергийна борса и ще получат премия от Фонд „Сигурност на енергийната система“.

Тази мярка ще доведе до повишена конкуренция, ликвидност и ефикасност на енергийните пазари, като същевременно защитава стабилността на приходите на производителите с договори за изкупуване на електроенергия.

Препоръката на Световната банка е при въвеждането на новите условия е да бъде обмислена поэтапност за интегриране на производители на пазара. Препоръчва се първоначално на свободния пазар да се изведат големите производители, а на следващ етап и останалите по-малки производители с преференциални цени. В тази връзка, промяната предвижда механизъм за въвеждане на „договор за компенсиране с премия“ за произведената електрическа енергия от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 4 MW и над 4 MW. Премията, която ще бъде изплащана от Фонд „Сигурност на енергийната система“ представлява разликата между преференциалната цена и прогнозната пазарна цена. За тази цел се въвежда задължение на Комисията за енергийно и водно регулиране ежегодно до 30 юни да определя прогнозна пазарна цена за тези производители според вида на първичния енергиен източник. Очакваното количество електроенергия, което да бъде предлагано на организирания борсов пазар е около 4 тераватчаса. По данни на НЕК ЕАД, изкупената енергия от тези производители за 2017г. е малко над 4 тераватчаса.

Обхвата на предлаганите промени засяга 147 производители на електрическа енергия с обща инсталирана мощност 4 MW и над 4 MW.

Ролята на ФСЕС се засилва, като му се предоставят правомощия да предявява искане за разходите по чл. 35 ал. 2, т. 3 и т. За до Комисията за енергийно и водно регулиране и да събира приходите от цена „Задължение към обществото“. Заради появилите се проблеми с неплатени от някои търговски участници вноски от цена „Задължение към обществото“ към „Националната електрическа компания“ ЕАД и необходимостта от гарантиране на финансовата стабилност на ФСЕС се въвежда задължение за банкова гаранция. Търговците и производителите

предоставят банкова гаранция и/или депозит в размер на 150% от най-високата им месечна стойност за предходните 12 месеца. При коректно изпълнение на задължението за срок от 12 месеца, обезпечението се намалява на 100%. А при коректно изпълнение на задължението за срок от 24 месеца се предвижда банковата гаранция да бъде намалена на 50%. При неизпълнение от търговец или производител на задължението за поддържането на банковата гаранция и/или депозит, Фонда подава до независимия преносен оператор искане за отстраняване му от пазара на електрическа енергия.

С предложените промени, дялът на свободния пазар ще нарасне от 54-55% (към този момент) до над 65%. Поради тази причина в ЗИД на ЗЕ се въвеждат норми в изпълнение на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (REMIT).

В хода на дискусиата народният представител Таско Ерменков взе отношение и изказа принципна подкрепа за предлаганите промени. Той изрази становище във връзка с необходимостта от предварително нотифициране на държавна помощ заложено в чл. 107 от ДФЕС, каквато представлява изплащането на премии от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. г-н Ерменков направи предложение относно въвеждане на преходен тестови период за подготовка за преминаване към новия механизъм, през който да бъдат прецизирани и въпросите свързани със системата за въвеждането на премии и механизъм, по който да бъде обезпечен Фонд „Сигурност на енергийната система“.

В отговор на направените коментари от страна на г-н Ерменков, народният представител Делян Добрев поясни следното: След направени изчисления пазарния риск, свързан с разликата между прогнозната пазарна цена, която ще бъде изчислявана от Комисията за енергийно и водно регулиране и реалната цена е между 1 и 3%, в зависимост от различните енергийни източници. По повод предложението за обезпечаване на средствата във Фонд „Сигурност на енергийната система“, от момента на неговото учредяване до сега не е имало случай за недостиг на средства.

По законопроектът отношение взе и г-н Николай Налбантов от Министерство на енергетиката, който изрази становище в подкрепа на законопроекта. Във връзка с нотификацията за държавна помощ г-н Налбантов посочи необходимостта от разпоредба, която да съдържа срок и размер на предоставената помощ, както и органът, който да бъде администратор на държавната помощ. В отговор народният представител Делян Добрев обясни, че предлаганият законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетика се изготвя в продължение на три месеца, в които представителите от Министерство на енергетика като участници в междуведомствената работна група са наясно с

необходимостта от пре-нотификация, а съответни действия не са предприети от тяхна страна.

Народният представител Бюрхан Абазов подкрепя предлаганите промени, като посочи, че някои от текстовете ще се нуждаят от прецизиране между първо и второ четене, като парламентарната група на ДПС ще участва активно с предложения.

От името на парламентарната група на „Обединени патриоти“ народният представител Искрен Веселинов приветства направените предложения.

В подкрепа на законопроекта се изказаха г-н Кирил Домусчиев – председател на КРИБ, който наблегна на необходимостта от въвеждане на новия механизъм в най-кратки срокове, г-н Васил Велев – председател на АИКБ, г-н Илия Грозданов – представител на „Калиакра Уиндпауър“ и г-жа Миглена Русенова – председател на Българска фотоволтаична асоциация.

След приключване на дискусиата и въз основа на проведеното гласуване Комисията по енергетика с 13 гласа „за“, 0 гласа „против“ и 7 гласа „въздържали се“ предлага на Народното събрание да приеме на първо четене законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, №854-01-19, внесен от ДЕЛЯН ДОБРЕВ , ВАЛЕНТИН НИКОЛОВ и АЛЕКСАНДЪР НЕНКОВ на 27 март 2018.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ЕНЕРГЕТИКА
ДЕЛЯН ДОБРЕВ**